

Ламадор е високоефективен фунгицид при житните срещу болести, пренасяни чрез семената

Икономически най-важните семепреносими болести по житните са главните: твърда (мазна) главня и праховита главня. При твърдата (мазна) главня хламидоспорите на патогена се намират по повърхността на семената, а заразяването се осъществява при покълването на семената. При праховитата главня патогена се намира в зародиша или ендосперма на семето като спящ мицел.

При тази болест заразяването става по време на цъфтеж.

Основен метод за опазване от размножаването на тези патогени е засяване на чисти от инфекция семена. При установяване наличие на спори от твърда главня или мицел в семената на житните добър предпазващ резултат дава прилагането на химичния способ чрез обеззаразяване на семената с фунгициди. В това направление препаратът **Ламадор**, производство на фирма Байер, дава много добри резултати. Фунгицидът е едно от последните модерни достижения на фирмата в областта на обеззаразяването срещу болести, пренасяни чрез семената по житните култури. Препаратът съдържа две активни субстанции- протиоконазол и тебуконазол. Той е системно-контактен фунгицид. С контактното си действие предпазва от заразяване с твърда (мазна) главня, а със системното си действие предпазва заразените семена от мицела на праховитата главня. У нас той е регистриран за контрол на твърда и праховита главня и фузариено кореново гниене в доза 20 ml препарат за 100kg семена, разтворен в до 4 литра вода, прилаган по така нареченият полумокър метод на обеззаразяване.

Фунгицидът **Ламадор** показва пълен контрол на основните болести, пренасяни със семената на житните. Освен това обеззаразяването с **Ламадор** допринася за развитието на по-силни и здрави растения. От третирани семена се развиват растения, които имат по-добър хабитус. Растенията, произлезли от третирани с **Ламадор** семена, са значително по-зелени, имат по-къси, но по-широки листа в сравнение с растенията, покълнали от нетретирани семена.

При третиране на семената с **Ламадор** растенията развиват по-мощна коренова система, която се характеризира с по-висок обем в сравнение с формираната коренова система при растенията от нетретирани семена. По-голямата коренова площ дава възможност за по-добро хранене на растенията и повишава устойчивостта им към някои стресови фактори, като суша и студ.

*Ст.н.с. д-р И. Илиев
ДЗИ Ген. Тошево*

Допълнение от Байер:

Препоръчително е за третирането да се използва специална машина, а не да се прави ръчно. Обеззаразяването на семената не дава отражение върху кълняемостта и при правилно съхранение могат да се използват за следващия сезон.

Практически съвет: семената за третиране е добре да бъдат максимално почистени. Прахът по семената поема по-лесно използвания препарат и може да намали ефекта от третирането с до 40%. При добре почистени семена по-добри резултати се получават при използване на 2 - 2,2л работен разтвор. По-високият разход не може да компенсира запрашеността на семената.

Кореново гниене

Освен главните, които се пренасят със семената, при повторки на пшеница или царевичен предшественик сериозен проблем възниква и с кореново гниене. То може да бъде загиване на пониците, причинено от фузариум или типично базично гниене на основите на младите растения и корени (*Cochliobolus sativus*). При тежка проява посевите силно се разреждат. Когато причинителят е фузариум, от пониците патогенът се прехвърля върху класа, където се развива типичната повреда с белокласие и по-късно розов налеп.

Твърда главня и праховита главня при пшеница

Основните болести, които се разпространяват със семената на пшеницата, са твърда главня (*Tilletia caries*) и праховита главня (*Ustilago tritici*). Заразяването с праховита главня става още по времето на цъфтежа на пшеницата, а спорите на твърдата главня се разнасят по време на жътвата и почистването на семената. **ВНИМАНИЕ:** *гостоприемници на тези болести са и много от житните плевели, които се развиват в посева или синуриите. Ето защо дори и при идеален семепроизводствен посев има риск от пренасяне по въздуха на зараза от праховита главня или замърсяване на зърното със спори на твърда главня от комбайна или семепочистващата техника.*